

Handledning

Flyktingmottagande

Vänsterpartiet
2015

Innehåll

Vänsterpartiets politik i punktform	3
Argumentation	4
Talepunkter	6
Kommunala exempel	7
Myndigheternas ansvar för etablering av nyanlända.....	10
Olika kategorier av nyanlända	11
Debattartikel: ”Så får vi ett välfungerande flyktingmottagande”.....	12

Vänsterpartiets politik i punktform

Här följer de viktigaste punkterna i Vänsterpartiets politik när det gäller flyktingmottagande:

- Staten bör ha det övergripande ansvaret för att ta emot flyktingar och migranter till Sverige. Flyktingmottagandet ska därför ha en tydlig nationell styrning och tillräcklig statlig finansiering.
- Kommunerna ska stå för genomförandet av introduktionen av nyanlända, mot tillräcklig ersättning från staten. Introduktionen av nyanlända ska starta från dag ett.
- En lagstiftning ska genomföras som gör samtliga kommuner i Sverige skyldiga att ta emot flyktingar. Det innebär att alla kommuner ska förbereda för mottagande av nyanlända flyktingar och anhöriga vad gäller bosättning, sfi, skola och förskola osv. Det ska inte vara möjligt för kommuner att kunna välja bort flyktingmottagande, lika lite som det är möjligt att välja bort äldreomsorg eller skola.
- Det antal personer som varje kommun ska ordna bosättning för ska vägas mot kommunens storlek befolkningsmässigt.
- Staten ska äga anläggningsboenden som Migrationsverket ska förfoga över. På så vis drivs vinstintresset på sikt ur verksamheten. Det ska finnas anläggningsboenden i modulform som snabbt kan byggas där behov uppstår. Ingen kommun ska kunna säga att det inte går att ordna fram bostäder.
- Rätten till eget boende. Vänsterpartiet är för att asylsökande ska ha rätt att välja var man vill bosätta sig under asyltiden.
- Höj kvaliteten på sfi med tydligare individualisering av undervisningen och fler undervisningstimmar per vecka. Sfi ska kunna läsas i kombination med praktik, arbetslivsorientering, annan utbildning eller förvärvsarbete. Lärarkompetensen inom sfi behöver stärkas. Det handlar dels om satsningar på vidareutbildning, dels om att ställa tydliga behörighetskrav. Vänsterpartiet vill även i framtiden ha en blandning av olika utförare inom sfi. Däremot vill vi, precis som i resten av den skattefinansierade välfärden, inte ha utförare med vinstintressen.
- Snabba på processen kring validering och kompletteringsutbildningar. Validering handlar om att synliggöra en persons kompetens, oberoende av på vilket sätt man har lärt sig. Alltför många har i dag ett jobb som inte motsvarar deras utbildning. Detta innebär dels att dessa människor inte får utnyttja sin fulla potential på arbetsmarknaden, dels att det blir svårare för dem med mindre utbildning att skaffa sig ett jobb.
- Rätten att arbeta under asyltiden. I och med de nya reglerna för utomeuropeisk arbetskraftsinvandring, som började gälla 2008, har möjligheten att arbeta under asyltiden begränsats. Det tycker vi är dåligt. Vänsterpartiet vill att Migrationsverket i betydligt högre utsträckning än i dag bör använda sig av möjligheten som finns att bevilja asylsökande undantag från kravet på arbetstillstånd.
- Höj dagersättningen för asylsökande. Dagens nivå är skamligt låg och går inte att klara sig på. Ersättningsnivån har inte ändrats sedan 1994.

Argumentation

I detta avsnitt presenteras argumentation för en human flyktingpolitik och ett välfungerande flyktingmottagande utifrån Vänsterpartiets politik.

Att söka asyl är en mänsklig rättighet, reglerad i internationella konventioner som Sverige har skrivit under. Varje människa som har flytt sitt land har rätt att få sin sak prövad. Majoriteten av världens över 50 miljoner flyktingar söker sig till andra delar av världen, än Sverige. Att det trots detta finns en stor flyktingström till Sverige beror framför allt på situationen i Syrien och Irak.

Människor flyr från slakthus och vi behöver se till att de som behöver skydd undan krig och förföljelse också får det. Det finns inget tak för hur många som ska få komma – anses man uppfylla kraven för asyl, ska man också få det. Mänskliga rättigheter kan ju inte sägas ta slut efter en viss tid, eller efter att en viss mängd asylsökande beviljats uppehållstillstånd, och att människor som flyr efter det får skylla sig själva. Det faller på sin egen orimlighet.

SD säger ofta att vi ska hjälpa människor på plats. De vill skära ner dramatiskt på flyktingmottagandet, och säger sig i stället vilja rikta biståndspengar till nödlidande där de befinner sig, främst via FN:s flyktingorgan UNHCR. Det politiska tricket ligger i att SD helt blandar ihop två olika saker: asylrätten och biståndet. Det är en sammanblandning som UNHCR självt säger stopp till. Asylrätten är individuell och absolut. Varje person som är behov av skydd ska ges skydd. Detta gäller oavsett andra omständigheter, till exempel hur mycket bistånd ett land får, hur många personer från samma land som redan fått asyl, hur vederbörande – legalt eller illegalt – tagit sig till asyllandet eller vilket konjunkturläge ett land befinner sig i. En syrisk familj som söker asyl i Sverige blir ju knappast hjälpt av att det byggs latriner med hjälp av biståndspengar i till exempel Libanon. Människor på flykt har individuella rättigheter att få sin sak prövad. Tycker man det är fel, får man begära utträde ur FN:s flyktingkonvention och då skulle vi vara ute på ett sluttande plan.

Vänsterpartiet vänder sig starkt mot nyttoperspektivet när det gäller flyktingmottagande. Vi räknar inte på människor. Ingen ska behöva leva under pressen att ”vara lönsam” för att ha rätt till skydd.

De senaste månadernas samhällsdebatt har ställt människor mot varandra. Det är uppenbart att de borgerliga partierna använder invandringen för att slå mot arbetsrätt och arbetsvillkor. Det göder rasism. Detta kan Vänsterpartiet aldrig ställa upp på. Det handlar inte om att pensionären får mindre pengar om Sverige tar emot fler asylsökanden. Det fungerar inte så. Det handlar om hur vi fördelar de resurser som finns. Det faktiska problemet är de gigantiska skattesänkningar i storleksordningen 140 miljarder, som de borgerliga partierna genomfört under deras år vid regeringsmakten. En skattesänkarpolitik sliter sönder landet, inte en human asyl- och migrationspolitik.

I vårt land råder bostadsbrist. Det är ett problem. Det problemet avhjälpas man genom att bygga bostäder. Bostäder för alla. Vänsterpartiet vill att det ska finnas ett statligt investeringsstöd för att bygga bra hyresrätter med billiga hyror och avsätter medel för detta i vårt budgetalternativ.

Naturligtvis märks bostadsbristen av när det kommer till flyktingmottagandet. Att tjäna pengar på flyktingboenden har blivit en marknadssidé och oseriösa aktörer gör stora pengar på undermåliga boenden. Vinstintresset måste bort även på det här området. Vänsterpartiet vill tränga ut de privata vinsterna från flyktingmottagandet genom ett ökat statligt ansvar för asylsökandes bostadssituation. Vi vill ge statliga Sbo AB ett uppdrag att i nära samarbete med kommuner och Migrationsverket ta fram nya boenden för asylsökanden. Det ska ske genom nybyggnation och att i kommuner med svag bostadsmarknad köpa upp och anpassa bostäder. Boendena ska hyras ut till Migrationsverket. Som ett första steg för att snabbt göra något åt dagens brist bör bolaget redan nästa år få i uppdrag att på tre år bygga 3 000 lägenheter i form av modullägenheter

För att minska den generella bostadsbristen vill Vänsterpartiets bygga 40 000 bostäder om året varav en majoritet hyresrätter. Det skulle självklart även påverka den som fått uppehållstillstånd, som snabbare skulle kunna lämna anläggningsboendet och Migrationsverkets behov av att hyra in bostäder från privata aktörer skulle minska.

Vänsterpartiet vill att alla kommuner i Sverige ska vara skyldiga att planera för ett flyktingmottagande. Det är viktigt att markera att flyktingmottagandet är en angelägenhet för hela landet. Det ska inte gå att välja bort, lika lite som man kan välja bort skola eller äldreomsorg.

Slutligen: det viktigaste av allt, för alla oss som bor och vistas i Sverige, oavsett om du söker asyl eller har bott här i generationer, är att vi har ett samhälle där välfärden fungerar. Att det finns en progressiv bostadspolitik som bygger för alla, att skolan är till för alla barn oavsett inkomst och härkomst, att socialförsäkringssystemen är starkt och ger trygghet åt alla, att det skapas jobb och med en lön som det går att leva på, att sjukvård- och äldreomsorg utgår från behov och inte vinstmaximering.

Arbetslöshet, bostadsbrist, dåliga skolor och usel äldreomsorg är problem arbetarrörelsen har tacklat förr. Vi löste dem genom att tillsammans bygga en välfärdsstat där unga fick utbildning och bostad och gamla slapp hamna på fattigstugan. Varför skulle lösningen se annorlunda ut idag bara för att några av oss som nu behöver ett jobb och någonstans att bo är födda utanför Sverige? I Vänsterpartiets Sverige spelar det ingen roll var du är född, vilken hudfärg du har eller vilken gud du ber till. Vi vill skapa ett tryggt samhälle där alla har lika rättigheter och möjligheter och en välfärd som bygger på våra behov. Rasismen står i vägen för det.

Talepunkter

Talepunkter är korta meningar som sammanfattar kärnan av vår politik i det här dokumentet. Talepunkterna är till för att vara till hjälp i en situation när det kan behövas kommenteras eller argumenteras med små marginaler.

- ”Att söka asyl är en mänsklig rättighet, reglerad i internationella konventioner som Sverige har skrivit under. Varje människa som har flytt sitt land har rätt att få sin sak prövad. Mänskliga rättigheter kan ju inte sägas ta slut vid en viss tidpunkt på året, utan dessa gäller alltid och oavkortat. Har man problem med det, är man ute på ett sluttande plan.”
- ”Vi vill skapa ett tryggt samhälle där alla har lika rättigheter och möjligheter och en välfärd som bygger på våra behov. Rasismen står i vägen för det.”
- ”Alla kommuner ska vara skyldiga att ta emot flyktingar. Precis som man inte kan välja bort sjukvård eller äldreomsorg, ska man inte kunna välja bort flyktingmottagande. Det är ett gemensamt ansvar.”
- ”Vänsterpartiet vänder sig starkt mot nyttoperspektivet när det gäller flyktingmottagande. Vi räknar inte på människor. Ingen ska behöva leva under pressen att ”vara lönsam” för att ha rätt till skydd. För oss är frågan aldrig om vi ska ta emot flyktingar, utan hur.”
- ”Människor ska inte ställas mot varandra. Det är inte pensionären mot flyktingen, vårdcentralen mot flyktingförläggningen. Det är skattesänkarpolitik som sliter sönder landet - inte en human asyl- och migrationspolitik.”
- ”SD säger ofta att vi ska hjälpa människor på plats. Det politiska tricket ligger i att SD helt blandar ihop två olika saker: asylrätten och biståndet. Att söka asyl är en mänsklig rättighet. Varje person som är i behov av skydd ska ges skydd. Detta gäller oavsett hur mycket bistånd ett land får.”
- ”Vi är för rätt till eget boende – ebo. Trångboddhet och sociala problem minskar inte för att man lyfter ut en grupp från bostadsmarknaden. Lösningen för alla oss som behöver ett boende med rimlig hyra, är att bygga mer. Det är en politisk fråga. Det behövs en progressiv bostadspolitik.”

Kommunala exempel

Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Länsstyrelsen, Migrationsverket och kommunerna har alla enligt lag olika ansvarsområden inom flyktingpolitiken. Den nivå du som lokal vänsterpartist lättast kan påverka är förstas kommunen; inte minst att se till att kommunen gör vad den kan för att samordningen med de övriga myndigheterna ska fungera så bra som möjligt, vilket ofta underlättas om kommunen är proaktiv och avsätter vissa resurser för detta. Vänsterpartiet vill att kommunerna ska ha det samlade ansvaret för etablering av nyanlända med tillräcklig statlig finansiering och kommer att återkomma med förslag på detta. I väntan på det finns det mycket som kan göras redan nu.

Nedan finns exempel på hur du/ni kan verka för ett bra och effektivt flyktingmottagande där du bor.

Vi vill att Vänsterpartiet ska vara drivande i kommunerna för att ta fram en strategi för nyanländas etablering. Det innebär att vi lokalt måste tänka igenom hur nyanlända ges bästa möjliga förutsättningar att leva sina liv i Sverige. Lösningarna kommer att se olika ut beroende på kommunens storlek och förutsättningar. Med en genomtänkt kommunal strategi minskar risken för att det är oseriösa, vinstmaximerande aktörer som styr etableringsprocessen.

Till exempel kan en kommun hitta bostäder och teckna avtal direkt med Migrationsverket. Vi slipper då oseriösa aktörer, vilket blir mer kostnadseffektivt för alla. Om kommunerna ansvarar för och styr upp boendena, ökar dessutom möjligheterna att lägga dem där möjligheterna till inkludering och god samhällsservice är bäst, vilket både är bra för flyktingarna, lokalsamhället och kommunen. Östersund är en kommun som just gjort detta och det ger dessutom bättre förutsättningar att planera alla delar i flyktingmottagningen.

Oavsett i vilket skede en flykting befinner sig i den juridiska processen är det viktigt att mobilisera lokalsamhället och inte minst föreningslivet. Det kan handla om att vara medspråkare i SFI, introducera till lokala fotbollsklubben; ta med intresserade till olika aktiviteter. Eskilstuna och Fagersta har framgångsrikt arbetat med att via föreningslivet etablera nyanlända i lokalsamhället samtidigt som föreningslivet fått lära känna de nyanlända.

Det går också att ställa krav på både kommunala och privata bolag och verksamheter, till exempel vid upphandlingar. Vänsterpartiet/kommunen i Örebro har drivit på för högre krav på socialt ansvar vid kommunala upphandlingar. Krav som inneburit att unga människor och människor som står långt från arbetsmarknaden ska beredas sysselsättning eller traineeplatser. Detta kan med fördel även appliceras på nyanlända. Landstinget i Västmanland har hittat ett sätt att organisera vården för att nå de nyanlända i länet; ett exempel man med fördel kan ta efter.

Exempel 1: Botkyrka kommun

Interkulturaliteten som en resurs i Botkyrkas förvaltning.

I Botkyrka är en strategi för kommunens samlade verksamhet i integrations- och etableringsfrågor i bruk sen ett par år tillbaka. Kommunen arbetar medvetet med

att förvaltningen ska spegla kommunens befolkning och det innebär att bred kulturell kompetens blir en tillgång. Fokus ligger på att alla ska ha samma möjligheter till utbildning, arbete och bostadskarriär som befolkningen i övriga länet. Strategin ringar in tre huvudområden: antidiskriminering, kommunen som plats, kommunen som organisation.

För mer information, kontakta:

Mats Einarsson (V), e-post: mats.einarsson@botkyrka.se

Exempel 2. Kommunalt ansvar för bostäder i Östersund

Ordna asylboendena i kommunal regi, exemplet Östersund.

När Östersunds kommun för två år sedan öppnade upp för fler människor på flykt, behövdes nya lösningar på bostadsfronten. Första steget blev att ändra om i ägardirektivet till det kommunala bostadsbolaget Östersundshem. I ägardirektivet, som bland annat anger ramar och villkor för kommunala bostadsbolag, står det sedan ett par år tillbaka att 10 procent av de lägenheter som frigörs ska gå till kommunens flyktingmottagande.

För mer information, kontakta:

Nisse Sandqvist (V), e-post: nisse.sandqvist@vansterpartiet.se

Exempel 3. Flyktingguider i Eskilstuna

380 flyktingguider i Eskilstuna som nu även hjälper andra kommuner.

Eskilstuna kommun är framgångsrika på integrationsarbetet med "flyktingguide/språkvän". Idag finns det cirka 380 flyktingguider/språkvänner i Eskilstuna. Nyanlända flyktingar och invandrare i Eskilstuna erbjuds kontakt med en guide/guidefamilj. Guiden ställer upp ideellt som språkvän/kontaktperson för att underlätta etableringen i samhället. Insatsen för båda är frivillig.

Kommunen har nu beviljats 2 000 000 kronor för att driva ett nationellt projekt som ska hjälpa 30 andra kommuner att införa integrationsarbetet med flyktingguide/språkvän. Målet är att nyanlända ska få kontakter med etablerade personer i Sverige så att deras vardag underlättas och möjligheterna att få ett jobb och skapa ett nätverk ökar. Projektet pågår mellan 2014-08-01 - 2015-06-30.

Syftet med integrationsarbetet flyktingguide/språkvän är att underlätta en social integration för alla nyanlända och skapa mötesplatser människor emellan. Projektet ska stötta de kommuner som både har infört och som vill införa flyktingguider/språkvänner genom till exempel metodstöd och marknadsföringsinsatser.

För mer information, kontakta:

Joel Hamberg (V), e-post: joel.hamberg@eskilstuna.se

Exempel 4. "Medspråkare" i Fagersta

Pensionärsorganisationer som "medspråkare" och styrelselever i föreningslivet i Fagersta

Pensionärsorganisationerna i Fagersta erbjuds att ställa upp med medspråkare på SFI. För tio personer, tio timmar/vecka i tio veckor får föreningen 10000 kr. Detta har fungerat mycket bra. Inte minst har det fungerat som ett sätt att "bryta isen" till en generation som inte alltid är så positiv till invandring. Andra föreningar får 3 000 kr om de under ett år tar emot en styrelselev. Fotbollsföreningen fick disponera två "folkabussar" för att kunna skjutsa och hämta de som, oavsett etnisk bakgrund, hade svårt att ta sig till Onsjövallen som ligger någon kilometer utanför tätorten.

För mer information, kontakta:

Stig Henriksson (V), e-post: stig.henriksson@riksdagen.se

Exempel 5. Nya kommunala riktlinjer, Örebro.

Krav på trainee vid kommunala upphandlingar i Örebro.

Vänsterpartiet Örebro föreslog nya riktlinjer som ställde högre krav på företagens sociala ansvar vid kommunens och de kommunala bolagens upphandlingar. Det ska ställas särskilda villkor utifrån social hänsyn vid upphandling av vissa tjänster och entreprenader och unga örebroare ska få möjlighet till trainee-anställning. Kommunen ska vara delaktig som stöd vid rekrytering, erbjuda trainees handledning och ge företag möjlighet att visa upp goda exempel på arbete med socialt ansvarstagande för en hållbar utveckling. Unga tjejer och killar mellan 18-24 år, som saknar arbete och fullföljda gymnasiestudier, ska erbjudas trainee-anställning i de upphandlande företagen.

För mer information, kontakta:

Cecilia Lönn Elgstrand (V), cecilia.lonn.elgstrand@orebro.se

Exempel 6. Vård som når alla, Västmanland

Asyl- och integrationshälsan samordnar och når de asylsökande i hela Västmanland.

Är man asylsökande, gömd eller papperslös, kan man söka vård hos Asyl- och integrationshälsan (AIH), Landstinget Västmanland. Där kan man få hjälp med hälsosamtal, läkarbesök, besök hos sjuksköterska, stödsamtal med kurator, psykiatriker, remiss till specialist, recept för medicin, mödrahälsovård etc. AIH har sina lokaler och huvuddelen av verksamheten i Västerås, men agerar över hela länet med hjälp av sin mobila enhet. AIH besöker samtliga asylboenden med viss regelbundenhet. En traumaterapeut träffar samtliga ensamkommande barn och ungdomar för en bedömning. AIH har även en konsultativ roll gentemot t ex primärvården.

Mer information här: <http://www.ltv.se/famasy1>

Utöver ovanstående kommunala exempel finns här en länk till SKL:s idébank med exempel från lokalt integrationsarbete:

<http://skl.se/naringslivarbetedigitalisering/nyanlandasetableringintegration/idebankforintegrationsarbetet.1091.html>

Myndigheternas ansvar för etablering av nyanlända

Så här funkar det.

Från den 1 december 2010 finns en ny lag som ska påskynda nyanländas etablering i arbets- och samhällslivet. Varje nyanländ ska utifrån sina förutsättningar få professionellt stöd att så snabbt som möjligt lära sig svenska, komma i arbete och klara sin egen försörjning.

Lag om etableringsinsatser

Lagen (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare omfattar vuxna nyanlända 20-64 år som fått uppehållstillstånd som flyktingar, av flyktingliknande skäl, som kvotflyktingar eller som anhöriga till dessa personer. Även ensamkommande unga 18-19 år omfattas. Bestämmelserna i lagen gäller nyanlända fr.o.m. november 2010.

Lagen innebar förändrade eller nya ansvarsområden för Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Länsstyrelsen, Migrationsverket och kommunerna.

Arbetsförmedlingen

Arbetsförmedlingen har en central roll vid etableringen. Arbetsförmedlingen har huvudansvar för att nyanlända (med undantag för kvotflyktingar) anvisas bosättning i en kommun med utgångspunkt från de överenskommelser om mottagande av nyanlända som tecknats med kommunerna.

Arbetsförmedlingen ansvarar för att samordna etableringsinsatserna. När de personer som omfattas av lagen fått uppehållstillstånd, ansvarar Arbetsförmedlingen för etableringssamtal inför bosättning samt för att tillsammans med personen och i samverkan med berörda kommuner, myndigheter, företag och organisationer upprätta en etableringsplan. Etableringsplanen ska beskriva de aktiviteter som ska stödja den enskilde på vägen till arbetsmarknaden.

Länsstyrelsen

Länsstyrelsen förhandlar och tecknar överenskommelser om mottagande med kommunen. Länsstyrelsen ansvarar för att verka för en god beredskap och kapacitet i länet när det gäller att ta emot och introducera nyanlända flyktingar samt för att utveckla samverkan mellan kommunen och berörda myndigheter, när det gäller flyktingarnas boende, introduktion och etablering på arbetsmarknaden.

Kommunen

Kommunerna har en central och viktig roll för nyanländas etablering. Kommunen ansvarar för mottagande och bostadsförsörjning samt praktisk hjälp i samband med bosättning. Kommunen ska tillhandahålla svenskundervisning (SFI) och annan vuxenutbildning och samhällsorientering för vuxna. Kommunen ansvarar för skola, förskoleverksamhet, barnomsorg samt för insatser inom det sociala området och för att övrig kommunal verksamhet och service kommer de nyanlända till del. För personer som inte har rätt till etableringsplan på grund av nedsatt prestationsförmåga har kommunen ansvar

för försörjningsstöd och andra insatser. Kommuner som tecknar överenskommelser med Migrationsverket får särskilda ersättningar för detta.

Olika kategorier av nyanlända

Asylsökande

Personer som söker sig till Sverige och som ännu inte fått sin ansökan om skydd (asyl) behandlad är asylsökande.

Kvotflykting

Sverige tar emot 1900 kvotflyktingar per år för vidarebosättning. Migrationsverket utreder och beviljar uppehållstillstånd före resan till Sverige.

Nyanländ person

En nyanländ person är någon som är mottagen i en kommun och har beviljats uppehållstillstånd för bosättning på grund av flyktingskäl. En person är nyanländ under tiden som han eller hon omfattas av lagen om etableringsinsatser, det vill säga två år.

Ensamkommande barn

Barn och ungdomar upp till 18 år som kommer till Sverige utan medföljande förälder eller annan legal vårdnadshavare för att ansöka om asyl.

Debattartikel: "Så får vi ett välfungerande flyktingmottagande"

av Christina Høj Larsen (V), publicerad i Arena 7/1 2015:

"Från borgerligt håll hävdas att vänstern inte har förslag kring flyktingmottagande och inkludering. Det är hög tid att avliva den myten.

Vänsterpartiet vill se en debatt om hur vi förbättrar flyktingmottagandet för de som söker sig hit. En stark generell välfärd kombinerad med konkreta förbättringar av flyktingmottagandet är förutsättningen för att leda bort debatten från att handla om huruvida vi ska ge människor skydd till att i stället handla om hur vi gör det på bästa sätt.

Högerns avfärdande av generella välfärdslösningar och större statligt ansvar i mottagandet skapar myten om att det inte finns förslag som kan förbättra mottagande och etablering. Det är dags att krossa den myten.

I kölvattnet av anpassningen till SD förändras debatten om flyktingmottagande. Den nya debatten om flyktingmottagning skiljer ut sig från hur andra saker debatteras. Vi diskuterar normalt inte OM vi ska ha en fungerande skola eller äldreomsorg – utan HUR.

Men när det rör just flyktingpolitiken är det numera legitimt för SD och delar av borgerligheten att fundera på OM vi ska neka flera skyddsbehövande trygghet. De liberala ledarsidorna eldar dagligen på. För Vänsterpartiet kommer den frågeställningen aldrig vara godtagbar.

Bostadsbrist, arbetslöshet, dåliga skolor och usel äldreomsorg är problem som arbetarrörelsen har tacklat förr. Vi löste dem genom att bygga en välfärdsstat med möjlighet till bostad, utbildning och arbete, rätt till trygghet för arbetslösa och sjuka och omsorg om barn och gamla. Då som nu var högern emot vår strävan.

Lösningarna ser inte annorlunda ut i dag bara för att några av oss som behöver dessa saker nu heter Ibrahim, Said eller Dusic.

Visst står vi just nu inför utmaningar. Inte sedan andra världskriget har lika många människor varit på flykt.

Av femtio miljoner på flykt kom en procent till Europa förra året. Det motsvarar en promille av EU:s befolkning. Av dessa fick 33 500 asyl i Sverige. Den fruktansvärda situationen i framför allt Syrien och Irak kommer att fortsätta driva människor på flykt och Migrationsverket bedömer att vi står inför fortsatt högt mottagande även kommande år.

Vänsterpartiet står beredda med lösningar på hur vi ska skapa ett välfungerande flyktingmottagande och en politik för rättvisa och jämlikhet som omfattar alla, oavsett om du är född i Arvika eller Aleppo.

Därför har vi följande konkreta förslag:

Alla kommuner ska vara skyldiga enligt lag att ta emot nyanlända. Precis som en kommun inte kan välja bort skola eller äldreomsorg ska den inte kunna välja bort flyktingmottagande. Det är ett gemensamt ansvar som ska delas av oss alla.

Staten ska ansvara för planering och genomförande av mottagandet – det är uppenbart att det inte fungerar att lämna över detta till marknadens Bert Karlssons. Det är dåligt och dyrt. I den rödgröna budgeten drev Vänsterpartiet därför igenom att Migrationsverket ska förfoga över flera egna anläggningsboenden, även modulboenden. Det ska vara möjligt för kommunerna att i god tid veta var boenden kommer finnas för att kunna planera för ett bra mottagande.

Språkundervisning från första dagen för asylsökande, förbättrad och anpassad SFI, utbyggda kompletteringsutbildningar och validering för att snabbt ta till vara eller komplettera nyanländas kunskaper.

Kommunerna ska ha det samlade ansvaret för etablering för nyanlända med tillräcklig statlig finansiering. Det kostsamma och ineffektiva systemet med etableringslotsar slopas. För att mottagandet ska ha samma kvalitet överallt behöver kommunernas skyldigheter kring etableringen förtydligas. Vänsterpartiet återkommer med förslag på detta.

Ett lyckat mottagande förutsätter en stark generell välfärd av hög kvalitet som kan ge individen det stöd som behövs för etablering. För oss kommer frågan aldrig vara om vi ska ge skydd åt de som behöver det – utan hur vi gör det på bästa sätt. Vi välkomnar övriga partier i den debatten.

Christina Höj Larsen, talesperson migration och inkludering (V)

